

ANALYSIS OF EUROPEAN UNION LEGISLATION ON TRADE

Lilia GRIBINCEA, Assoc. Prof., PhD,
Moldova State University
E-mail: liliagribincea@yahoo.com

Liliana DANDARA, Assoc. Prof., PhD,
Trade Co-operative University of Moldova
E-mail: lilianadandara@gmail.com

JEL classification: F15, K00, K33

Abstract

On June 27, 2014 there was signed an Association Agreement between the Republic of Moldova, on one hand and the European Union and the European Atomic Energy Community and its Member States, on the other hand (hereinafter - the Association Agreement). The Association Agreement entered into force on 1 July 2016. The signing of the Association Agreement was as a result of the close ties between the parties established by the Partnership and Cooperation Agreement between the European Communities and their Member States, on the one hand, and the Republic of Moldova on the other hand, which develops within the European Neighborhood policy and the Eastern Partnership, as well as recognition of the shared desire of the parties to further develop, strengthen and expand their relationships.

*The Association Agreement contributes to the development of trade and economic relations between the parties. The Republic of Moldova is obliged to take necessary measures to ensure compliance with the objectives of Union's regulations and to follow the principles and practices set out in the relevant *acquis* of the Union. The Republic of Moldova will also gradually include relevant *acquis* of the Union in its legislation, in accordance with the provisions of the Association Agreement.*

The legislative background regulatory EU trade is subject studies only a small circle of researchers, approaches and sequential episodic in character, without being integrated into a systemic study, complex, integrated. The objectives of the research are to analyze the most important EU regulations on trade.

Keywords: *trade, customs territory of the EU, Common Customs Tariff, free movement of goods, common commercial policy, import, export.*

1. Introduction

The European Union has 500 million consumers and a single market based on common rules. As the largest exporter in the world, the EU also represents an export market for the third countries. The EU has exclusive competence to legislate in commerce and to sign international trade agreements under the World Trade Organization norms, on behalf of its 28 member states. The EU is the largest economy in the world, the first world exporter and importer, the main investor and recipient of foreign investments, as well as the world's largest donor. Although representing only 7% of world's population, the EU accounts for over a quarter of the world's wealth, measured by gross domestic product (GDP), i.e. the total value of produced goods and services.

The Association Agreement contains several provisions that establish the cooperation between the Parties in order to continuously improve the economic relations and trade. It is also, progressively, established a free trade area over a transitional period not exceeding ten years after the entry into force of the Association Agreement, in accordance with the provisions of the Agreement and art. XXIV of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994.

2. Purpose of the research and status of analysing the current issues

The Association Agreement and the implementation of this document is the subject of multiple scientific research and is widely discussed in scientific publications. However the legislative background of EU trade regulation is subject studies only a small circle of researchers and is insufficiently addressed in the literature. Research in this area, particularly in regard to the obligation of the Republic of Moldova to take the necessary steps to ensure progressively consistency with the Union's regulations and to follow the principles and practices set out in the relevant *acquis* of the Union, have episodic and sequentially, without being integrated into a systemic study, complex, integrated.

In these circumstances it is necessary that objective research is carried out on the most important regulations of the EU in trade, identifying the challenges facing Moldova in the process of inclusion progressively relevant *acquis* of the Union in its legislation, in accordance with provisions of the Association Agreement.

3. Methods and materials applied

Quantitative and qualitative research was used for the achievement of research methods including bibliographic documentation, induction, deduction, systemic method, statistical methods, comparative method, problem solving, modeling. Article is developed based on systemic approaches, complex, problematic and is geared towards boosting the process of implementing the Association Agreement with the Republic of Moldova to the EU.

4. Analysis and Results

4.1. Provisions of the Treaty on the Functioning of the European Union on internal market, free movement of goods, Customs Union

The Treaty on the Functioning of the EU (TFEU) contains provisions concerning the internal market, free movement of goods, Customs Union. According to the regulation (article 26), the internal market comprises an area without internal frontiers where the free movement of goods, persons, services and capital is ensured in accordance with the Treaties. Under article 28, the Union shall comprise a customs union which shall cover all commodity exchange and which shall involve the prohibition, between Member States of customs duties on imports and exports and of all charges having equivalent effect and the adoption of a common customs tariff with the third countries.

Therefore, the free movement of goods from Member States and of goods from third countries and which are in free circulation in Member States constitute one of the fundamental principles of the Treaty. Free movement of goods, the first of the four fundamental freedoms of the internal market, is guaranteed by the abolition of customs duties and quantitative restrictions and the prohibition of measures having an equivalent effect.

According to TFEU (article 29), in the free circulation in a Member State are the products originating from third countries, which import formalities have been completed and for which there have been charged in that Member State customs duties and charges having outstanding equivalent effect and have not benefited from a total or partial drawback of such duties and charges. TFEU sets (article 30), that charges having an equivalent effect are prohibited between

Member States customs duties on imports and exports. This prohibition is also applied to fiscal customs duties. TFEU prohibits between Member States quantitative restrictions on imports and exports and any measures having an equivalent effect (article 34, article 35).

Article 36 from the Treaty on the Functioning of the European Union allows the Member States to take measures with an equivalent effect to quantitative restrictions when these are justified by general, non-economic reasons, e.g. grounds of public morality, public order and public safety. According to Article 37, the Member States shall adjust to commercial national monopolies so as to ensure the exclusion of discrimination between nationals of Member States regarding the conditions of supply and marketing.

4.2. Specific regulations of the Customs Union

EU presents, firstly characteristics of a Customs Union. EU customs borders were changed with the progress of European integration, but the principles remained the same. *EU Regulation 952/2013 of 10/09/2013 of the European Parliament and of the Council of establishing the Union Customs Code* [1], in article 4 defines the territory of Customs Union. Union Customs Code establishes general rules and procedures applicable to goods brought into or out of the Customs territory of the Union. Without prejudice to the provisions of international conventions and EU legislation in other areas, the Customs Code shall apply uniformly throughout the customs territory of the Union. Certain provisions of the customs legislation may be applied outside the customs territory of the Union, under specific regulations or international conventions.

The Regulation (EU) no. 952/2013 establishes (article 3) the mission of customs authorities. According to the regulation, they are primarily responsible for overseeing the International Trade Union, contributing to the development of a fair and open trade, to the implementation of the external aspects of the internal market, the common commercial policy and other common policies of the Union with an impact on trade and security of the whole supply chain. Customs authorities set up measures aimed, particularly to:

- a) protecting the financial interests of the Union and of the Member States;
- b) protecting the Union's unfair and illegal trade and supporting legitimate business activity;
- c) ensuring the security and safety of Union and its residents, environmental protection, in close cooperation with other authorities, if appropriate; and
- d) maintaining a proper balance between customs controls and facilitation of legitimate trade.

In the field of intellectual property rights, customs authorities and under the provisions of *EU Regulation No. 608/2013 of the European Parliament and of the Council of 12 June 2013 on the enforcement of intellectual property rights by customs authorities and repealing Regulation (EC) no. 1383/2003 of the Council* [2], which establishes the conditions and procedures for action by customs authorities where suspected goods of infringing an intellectual property right are or should be subject to customs supervision or control of the customs control on the territory of Union's customs, according to Regulation (EU) no. 952/2013 in particular in respect to goods in the following cases:

- a) when declared for free circulation, export or re-export;
- b) entering or leaving the customs territory of the Union;
- c) when subject to a standstill procedure or placed in a free zone or free warehouse.

Another major act is the *Council Regulation (EEC) No. 2658/87 of 23 July 1987 on tariff and statistical nomenclature and the Common Customs Tariff* [3], subsequently amended, which states that the Combined Nomenclature includes:

- a) the harmonized system of nomenclature;
- b) community subdivisions to that nomenclature, referred to as "CN subheadings" if the corresponding rate of duty is specified;
- c) preliminary provisions, additional notes to sections or chapters and notes and footnotes relating to CN subheadings.

The Commission shall establish an integrated tariff of the Union, 'the TARIC "complying with the Common Customs Tariff for foreign trade statistics, the commercial, agricultural and other Community policies concerning the import or export of goods.

4.3. Regulations relating to the common commercial policy

The Treaty on the Functioning of the European Union contains provisions relating to the common commercial policy. According to Article 206 by establishing a customs union in accordance with Articles 28-32, the Union shall contribute, in the common interest, to the harmonious development of world trade, the gradual abolition of restrictions on international trade and foreign direct investments and lowering customs barriers and other measures. According to Article 207, paragraph (1), common commercial policy is based on uniform principles, particularly in regard to changes in tariff, tariff and trade agreements on trade in goods and services and the commercial aspects of intellectual property, foreign direct investments, uniformity in liberalization measures, export policy as well as measures to protect trade such as those to be taken in the event of dumping and subsidies. The common commercial policy shall be conducted in accordance with the principles and objectives of the Union's external action.

EU's common commercial policy regime includes three essential categories: **exports, imports and trade protection.**

3.1. Exports. The first category, **exports**, comprises several areas which we refer to as.

3.1.1. The first area is referred to the common applicable rules for exports. *The Regulation (EU) no. 2015/479 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2015 establishing a common regime for exports* [4] sets out the fundamental principle that EU exports for other countries not subject to quantitative restrictions. The regulation, also, lays down rules on the procedure for taking safeguard measures. EU exports to third countries are free, as not subject to quantitative restrictions, except those that apply in accordance with Regulation no. 2015/479. Where as a result of unusual developments on the market, a Member State considers that it may take safeguard measures, this shall inform the Commission, which shall notify the other Member States. The Commission shall be assisted by the Committee on safeguard established by Regulation (EU) 2015/478 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2015 on establishing a common regime for imports. In order to prevent a critical situation caused by a shortage of essential products, or to remedy such situations and where interests of the Union require an immediate action, the Regulation no. 2015/479 provides that (article 5), the Commission acting at the request of a Member State or on its own initiative, taking into account the nature of the products and other features of the transactions in question, may make the export of a product by being presented by an export authority which are granted in accordance with the procedures and within the limits which are being decided in accordance with the examination

procedure prescribed by the regulation. The measures adopted by the Commission shall inform the European Parliament, the Council and the Member States and shall take effect immediately. These measures may be limited to certain destinations or to exports from certain regions of the Union and does not affect products which are already on the way to the Union's border.

3.1.2. A second area of control taken by the European Union of exports of dual-use products, ie products that can be used for both civil and military. An example of this can serve uranium, which can be used both for electricity generation as well as for the nuclear weapons. This control system aimed at fulfilling commitments and responsibilities internationally, especially regarding non-proliferation. Thus, the *Council Regulation (EC) no. 428/2009 of 5 May 2009 of establishing a Community regime for the control of exports, transfer, brokering and transit of dual-use products* [5], subsequently amended, establishes a Community regime for the control of exports, transfer, brokering and transit of dual-use items. Attachment I of the Regulation sets out a list of dual-use items requiring authorization. The purpose of the Regulation is to establish a uniform system at European Union level to control export, transfer, transit and brokering of dual use items By *EU Regulation No 599/2014 of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 amending Regulation (EC) no. 428/2009 setting up a Community regime for the control of exports, transfer, brokering and transit of dual-use items* [6] gives the European Commission the power to adopt acts to allow the upgrade of the EU list of dual use items.

3.1.3. The next area refers to the **export credit insurance**. The *Directive 98/29 / EC of the Council of 7 May 1998 on the harmonization of the main provisions concerning export credit insurance for transactions with medium and long term coverage* [7] subsequently amended, applies to cover the transactions related to the export of goods and / or services originating from a Member State, provided that this support is provided directly or indirectly on behalf of or in support of one or more Member States, with a total risk period of at least two years, i.e. repayment period includes the duration of production. According to the Directive 98/29 / EC, the Member States shall ensure that any institution that grants directly or indirectly a coverage as insurance, guarantees or refinancing of export credit on behalf of or with the Member State that supports the very government that is controlled by the government which grants the cover or acting under its responsibility, "the insurer ", covers transactions related to the export of goods and / or services to countries not belonging to the Union and financed by a buyer-credit or a supplier-credit or paid in cash. The common principles on the constituent elements of the guarantee [8] refer to general principles and definitions, the scope of the guarantee, the causes of loss and exclusions of liability as well as the indemnity provisions applicable to the insured case. The common principles on the premium [9] governing the operations of export credit insurance provide a framework for creating greater transparency in determining the amount of insurance premiums and in particular establishes a general premise that premiums must converge. The Directive 98/29 / EC sets [10] that the premium is calculated based on the calculation of the guarantee and are based as far as possible, on the initial minimum premium benchmarks. The benchmarks are expressed in percentages of a reference value representing full coverage of the premium on the date of the insurance or guarantee. With respect to credit risk this reference value corresponds to at least the principal amount of the loan or faction (re) financed of the commercial contract, but in terms of manufacturing risk, the contract value, advances paid being deducted. In the case of manufacturing risk, the basis for calculating the guarantee may be reduced to the minimum provided loss.

3.1.4. Another area is related to the **ban on trade in instruments of torture**. The European Union opposes the death penalty, torture and other cruel unusual punishments in countries outside the EU. For this reason, EU bans trade in certain types of equipment and products that could be used

for such purposes such as gallows, electric chairs and lethal injection systems. The *Council Regulation (EC) no. 1236/2005 of 27 June 2005 concerning trade with certain goods which could be used for capital punishment, torture and other punishments or cruel, inhuman or degrading* [11] subsequently amended, lays down Community rules governing trade with third countries in goods that could be used for capital punishment, torture and other cruel punishments and, inhuman or degrading treatment, as well as technical assistance for the use of those assets. According to Article 3, exports of goods that have no other use than for capital punishment, torture and other punishments and cruel, inhuman or degrading ways listed in Attachment II of the Regulation no. 1236/2005 is prohibited, regardless of the origin of such goods. It is prohibited to provide technical assistance related to listed goods, whether for consideration or not, from the customs territory of the Union, to any person, entity or body in a third country. Notwithstanding, the competent authority may authorize the export of goods listed in Attachment II, as well as providing technical support for these goods, if it turns out that in their country of destination, such goods will be used exclusively for the purpose of public display in a museum of its historic significance. Analogue, in Article 4, Regulation no. 1236/2005 prohibits any import of goods listed in Attachment II, regardless of the origin of such goods. Acceptance by any person, entity or body in the customs territory of the Union of technical assistance related to goods listed in Attachment II, supplied from a third country, by any person, entity or body, whether paid or not, is prohibited. Notwithstanding, the competent authority may authorize the import of such goods as well as the provision of technical assistance for these goods, if it is proved that in the Member State of destination, these goods will be used exclusively for the public purpose in a museum, for their historic significance.

3.1.5. The next domain is connected to **the export of cultural goods**. The *Regulation (EC) no. 116/2009 of 18 December 2008 on the export of cultural goods* [12] provides rules for the export of cultural goods to protect them and ensure uniform conducting checks on these exports at the external borders of the EU. The categories of cultural goods to which the regulations are being applied are set out in Attachment I. The export of cultural goods outside the customs territory of the Union is subject to the presentation of an export license (Article 2). The license is issued by the competent authority of the Member State at the request of the exporter and is valid throughout the Union. A Member State may refuse an export license if the goods are protected by legislation on national treasures of artistic, historical and archaeological values. Under certain conditions, an EU country may allow to export certain cultural goods without a license. The export license must be presented together with the export declaration at the competent customs office at the time of the customs formalities for export. The Member States are entitled to limit the number of customs offices empowered to handle formalities for cultural goods. The conditions of establishment, release and use of export licenses under *Regulation no. 116/2009 shall be determined by implementing the Regulation (EU) no. 1081/2012 of 9 November 2012 for the Regulation (EC) no. 116/2009 of the Council on export of cultural goods* [13]. The Regulation no. 1081/2012 sets up 3 types of licenses:

- regular license, which is used in normal times for each export regulated by the Regulation (EC) no. 116 / 2009 and is valid for 1 year;
- specific open license regulating the repeated temporary export of a specific cultural good by the owner for use and / or presenting the exhibition in a third country and is valid for a period of up to 5 years;
- general open license is issued to museums or to other institutions to cover the temporary export of any goods that belong to their permanent collection that can be temporarily exported, regularly, from the Union for being exhibited in a third country.

3.2. Imports. The second category, imports, includes some areas that we refer to as follows.

3.2.1. A first field is connected to **the common regimes for imports into the EU**. After the economic and financial crisis, the role of trade as a factor for economic growth and job creation in the EU has become more important than ever. In 2015, the EU updated the common rules for exports to other countries, replacing an earlier legal act by a new legislative act, namely *Regulation (EU) no. 2015/478 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2015 establishing common rules for imports* [14]. The Regulation applies to imports of products originating from third countries, with the exception of certain textile products subject to specific import rules under Regulation (EU) 2015/936 of the European Parliament and of the Council of June 9, 2015 on common rules applied to imports of textile products from certain third countries that are not covered by bilateral agreements, protocols or other bilateral arrangements or other specific import regimes of the Union and products originating from certain third countries listed in the Regulation (EU) 2015/755 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2015 on common rules for imports from certain third countries. The import into the Union of listed products is free and is not subject to any quantitative restriction, without prejudice to the safeguard measures under EU law. Regulation (EU) no. 2015/478 sets (Article 4) that before the application of any safeguard measures, an investigation is conducted at Union level. If the Commission finds that there is sufficient evidence to justify the start of an investigation, it shall initiate an investigation within one month from the receipt of information from a Member State and publishes a notice in the Official Journal of the European Union. The Commission starts an investigation in cooperation with Member States.

3.2.2. A second area concerns **the distribution of quotas and import and export licenses in the EU**. The *Regulation (EC) nr.717 / 2008 of 17 July 2008 on establishing a Community procedure for administering quantitative quotas* [15] establishes rules for the administration of import and export in the European Union. According to article 2, quotas are allocated among applicants as soon as possible after they have been opened. Managing the Quotas may, inter alia, be done by applying one of the following methods or a combination of these methods:

- a) a method of taking into account traditional trade flows;
- b) a method based on the chronological order of submitting the applications ("first come, first served");
- c) a method of distribution in proportion to the quantities requested when applications are submitted (in accordance with the procedure referred to as "simultaneous examination").

If the method is based on the chronological order of submission of applications, Member States shall issue licenses immediately after verification of the available Community balance. In other cases the following shall apply:

- a) The Commission shall notify the competent authorities of the Member States within fixed quantities for which they issue licenses to the various applicants;
- b) the competent authorities of the Member States shall issue import or export licenses within ten working days from the notification of the Commission decision or within the time established by it;
- c) the competent authorities shall inform the Commission on the issue of import or export licenses.

Because more and more countries have joined the World Trade Organization, the Regulation (EC) no. 717/2008 began to apply only to imports from a limited number of countries. There are no quantitative quotas on exports from the EU.

3.2.3. Next domain covers the **trade with seal products**. *Regulation (EC) no. 1007/2009 concerning trade with seal products* [16] establishes harmonized rules on the marketing of seal products. Through seal product is meant all products, either processed or unprocessed, deriving or obtained from seals, including meat, oil, blubber, organs, fur skins and skins, tanned or dressed, including fur skins assembled in plaques, crosses and other similar forms, and articles made from fur skins (article 2). As it is clear from the provisions of the Regulation (EC) nr.1007 / 2009 (article 3), the marketing of seal products is only permitted if such products are obtained from hunts conducted by Inuit communities of [17] or other indigenous communities, with the condition that they meet the following requirements:

- hunting has been traditionally held in the community;
- hunting takes place for the subsistence of the community and contributes to it, including to provide food and income to make a living and sustainable livelihoods, and not be held primarily for commercial reasons;
- hunting is done in a way that animal welfare is given due consideration, taking into account the lifestyle of the community and the purposes of hunting, which is to ensure their subsistence.

Notwithstanding, the import of derived seal products is permitted in the situation where it is occasional and consists exclusively of goods for the personal use of the travelers or their families. The nature and quantity of such goods indicates that they are not imported for commercial purposes. When placed on the market, the product seal is accompanied by a certificate proving the conformity with the above set out conditions.

3.2.4. The next area concerns **the common regime for imports from certain third countries**. *The Regulation (EU) 2015/755 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2015 on common applied regime for imports from certain third countries* [18] shall apply to imports of products originating from Azerbaijan, Belarus, North Korea, Kazakhstan, Turkmenistan, Uzbekistan, with the exception of textile products covered by the Regulation (EU) 2015/936 of the European Parliament and of the Council of June 9, 2015 on common applied regime for imports of textile products from certain third countries not covered by bilateral agreements, protocols or other arrangements, or other specific Union import regimes. Imports into the Union of listed products are free and is not subject to any quantitative restrictions. However, certain safeguard measures can be taken which are provided by the Regulation (EU) 2015/755. If trends in imports appear to call measures of surveillance or safeguard measures, the Commission is informed by the Member States on this and if it is determined that there is sufficient evidence to justify an investigation, the Commission starts an investigation and publishes a notice in the Official Journal of the European Union. Commission starts an investigation in cooperation with the Member States and informs them on the analysis of information carried by it. The Commission also seeks any information it deems necessary and when it considers appropriate, endeavors to check this information with importers, traders, agents, producers, trade associations and organizations. It may be assisted in this task by staff of the Member States on whose territory where checks are carried out, as long as that Member State has expressed such a wish. Member States shall provide, upon request and in the way that, with the information available on the product market development is under investigation. The Commission may hear the interested parties. They must be heard where they have applied in written within the time prescribed in the notice published in the Official Journal of the European Union, showing that they are actually likely to be affected by the outcome of the investigation and that there are particular reasons to be heard. If the information requested by the Commission is not provided within the time limits set out in Regulation (EU) 2015/755 or the

Commission in application of the Regulation, or the investigation is significantly impeded, findings may be based on available data. If the Commission finds that any interested party or third party has supplied false or misleading information, disregards this information and may use available data.

If the Commission finds that there is insufficient evidence to justify an investigation, it shall inform the Member States of its decision within one month from the receipt of the information provided by Member States.

At the conclusion of the investigation, the Commission shall present to the safeguard Committee established by *Regulation (EU) 2015/478 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2015 on common applied regime for imports* [19] a report on its results. The Regulation (EU) 2015/755 sets (article 13) that if a product is imported into the Union in such increased quantities or under such conditions as to cause or threaten to cause serious injury to Union's producers of products like or directly competitive products, the Commission, in order to protect the interests of the Union, may modify, at the request of a Member State or on its own initiative, the arrangements for imports of the concerned product, conditioning free circulation by presentation of an import authorization which is issued pursuant the manner and within the limits defined by the Commission. The taken measures are communicated to the Member States and shall take effect immediately. However, such measures do not prevent the free circulation of products which are already shipped to the Union, provided that such products are not able to change the destination and products which release into free circulation is subject to presentation of a surveillance document to be in fact accompanied by such a document.

3.3. Trade defense. A third category concerns the trade protection and covers the following domains:

3.3.1. The first area concerns *the obstacles to trade and investments in the EU*. Every year the European Commission publishes a report on barriers to trade and investment faced by EU companies in markets of the EU key partners. The Commission Report to the European Council on barriers to trade and investment - edition 2015 on a range of important obstacles faced by EU businesses on the markets of six strategic partners and namely: China, India, Japan, Mercosur (Brazil / Argentina), Russia and the United States. The main objective of the report is to highlight the obstacles barring the strongest effect on trade and to reaffirm the importance of addressing such obstacles in a targeted and concerted manner. The report is part of an EU strategy for the implementation of trade rules, formulated in 2010 in adding the Europe 2020 objectives of the report which are to provide an overview of the ongoing EU negotiations on trade and investment and examine barriers to trade and investment faced by EU businesses in Argentina, Brazil, China, India, Japan, Russia and the United States. It also presents the Commission's measures to ensure access of European companies to global markets.

The Commission report to the European Council on barriers to trade and investment - Edition 2015 (Report) identifies the main obstacles to trade and investment maintained by the EU's strategic partners in 2014. Thus, concerning Brazil and Argentina they are listed inter alia:

- In the area of investments, although Brazil generally does not distinguish between foreign capital and national capital, certain sectors, especially communications and media, aviation, transportation and mining, subject to limitations on the participation of foreign capital. Discriminatory taxes and subsidizing domestic producers in Brazil is an important issue in many sectors. In particular, the (re) introduction of the export subsidies

"reintegrated" generates concern. The grant by Brazil, of subsidized loans or aid conditioned by fulfillment of requirements of local content remains problematic. Brazil offers tax benefits as taxable purchases of inputs and contributions to capital, domestic companies that export at least 50% of their production. Another obstacle is the fact that Brazil has adopted measures which further distorts the conditions for participation in public tenders by establishing preferential margins for certain national tendering procedures. Measures fix the margin from 8% to 25% and cover a wide range of sectors.

- In Argentina, the requirement that all importers should complete an "anticipated declaration under oath import (DJAI)" remains a major challenge. Argentina continues to apply severe restrictions on the transfer of foreign currency, dividends and royalties. The situation is worsened even back because of rising foreign currency reserves. In addition, Argentina has resorted to regulate internal taxation of imports of cars, boats, airplanes and high-tech motorcycles, charging a "luxury tax" of up to 50% above a certain threshold value. The tax aims the luxury cars and, therefore, affects imported models greater than models manufactured by domestic producers.

Regarding China, the report identifies several obstacles, including:

- China applies significant restrictions on foreign investments. In particular, the closed sectors should be open to foreign direct investments or those the subject of joint venture requirements, including where Chinese majority stake is a prerequisite. Subsidizing domestic producers and in particular the public sector enterprises is also a major impediment to investment in China. A variety of problems persist regarding intellectual property rights in China.
- EU companies face numerous sanitary and phytosanitary measures relating to imports into China. It would also be accepted international standards on food safety and animal health.

For India is being mentioned:

- EU companies still face significant obstacles to penetrate on IT market and electronic equipment sector in India. There persist problems on implementation of the certification regime imported and export tires of the Bureau of Indian Standards in India.
- As of August 2013, India amended the interpretation and implementation of regulations on food safety in 2011 on labeling and packaging, adopting a more restrictive approach on the use of stickers on packages and, thus, triggering a serious malfunction of food trade. During 2014, India introduced more measures affecting the cosmetic sector on issues such as labeling requirements, animal testing and registration for imported products.

Regarding Japan, the Report states that since the beginning of negotiations on a comprehensive free trade agreement, discussions on NTBs continues. For some of these barriers (eg organic foods, licensing of wholesale alcohol), Japan has already complied with the agreed commitment during the preparatory phase before the launch of negotiations on the Free Trade Agreement.

Among the barriers to trade in the United States, the EU remains concerned by the restrictions of "Buy American" which governs the public procurement in the US, and targeting a large part of public procurement in the US by reserving a significant portion of procurement of domestic goods and services and foreign companies to the exclusion of public procurement procedures. EU's major concerns remain about the US restrictions on the import of mutton and goat meat and as well as the import of egg products.

As regards to Russia, the Report identifies several obstacles, including:

- Incorrect implementation of WTO's consolidated tariffs for many products, including paper, electrical appliances and agricultural products such as palm oil.
- The Federal Law nr.242 on the location of personal data of July 21, 2014 foresees that all personal data of individuals in Russia are stored and processed in Russia, without exception offered on commercial data. Such generalized requirements on local servers, without exception for commercial data are disproportionate and might have an adverse effect on the digital economy as a whole. In particular, this creates a major obstacle to European suppliers of technology "cloud" and developing a cross-border market of computing technology "cloud". The problems related to sanitary and phytosanitary measures in Russia remain current.
- Russia adopted a program of subsidies including subsidies for equipment manufacturers and agricultural equipment under certain conditions on local content.
- On 14 May 2013, the Eurasian Economic Community has imposed anti-dumping duties on imports of light commercial vehicles in Germany and Italy. As a result of this measure, exports of light commercial vehicles in the EU in Russia virtually stopped due to prohibitive levels of tax.

3.3.2. A second area is connected to **measures taken by the EU on anti-dumping or anti-subsidy**. According to the *Regulation (EU) 2016/1037 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016 on protection against subsidized imports from countries not members of the European Union [20]*, there may be imposed a countervailing duty to offset any subsidy granted directly and indirectly for the manufacture, production, export or transport of any product whose release for free circulation in the EU causes an injury.

According to article 3 of the Regulation (EU) 2016/1037, it is considered that there is a subsidy in the following situations:

1. (a) where there is a financial contribution by the government of the country of origin or export, namely when:
 - (i) a public authority involves a direct transfer of funds (e.g., grants, loans or equity infusion) or potential direct transfers of funds or liabilities (e.g. loan guarantees);
 - (ii) government revenues that are otherwise due are canceled or not collected (e.g. fiscal incentives such as tax credits). In this regard, the exemption of an exported product from duties or taxes that are applied to similar product, if it is intended for domestic consumption, or reduce taxes in due amounts which is not considered subsidy as long as it was granted in accordance with Attachments I, II and III of Regulation (EU) 2016/1037;
 - (iii) a public authority provides goods or services other than general infrastructure, or purchases goods;
 - (iv) a public authority makes payments to a funding mechanism or entrusts a private body to carry out one or more functions of the above-listed type, which incumbent normally or orders it to do so, its practice is not different indeed from the normal practice of public authorities or
- (b) where there is any form of income support or price support in the sense of article XVI of the GATT 1994; and
2. If such an advantage is conferred.

If an EU industry considers that imports of a product from a country outside the EU subsidized and harms EU industry producing the same product, it can lodge a complaint with the European Commission. If the complaint shows initial evidence of a subsidy or injury to EU industry and a causal link between subsidy and injury, the Commission opens an anti-subsidy investigation. If the anti-subsidy investigation reveals that certain conditions are met, including: imports benefiting from a specific subsidy, there is an injury to the EU industry, there is a causal link between subsidy and injury and the EU interest calls for intervention to prevent the injury, the Commission may impose provisional countervailing duties, pending further inquiries. As a result, further inquiries, definitive measures may be imposed by the Commission.

The *Regulation (EC) no. 1225/2009 of 30 November 2009 on protection against dumped imports from countries not members of the European Community* [21], subsequently amended, establishes the procedure for imposing anti-dumping measures in the EU. According to article 1, may be subject to anti-dumping duties any dumped product if its release for free circulation in the EU causes an injury. It is considered that a product is dumped when its export price to the Union is less than a comparable price, in the ordinary course of trade, as established for the exporting country. Dumping measures may be imposed if the following conditions are met:

- a) imports must be the object of a dumping;
- b) there is an essential injury to EU industry producing similar product;
- c) there is a causal link between the dumped imports and injury;
- d) anti-dumping measure shall not contravene EU interest.

Dumping measures can be imposed on EU imports of the concerned product and may be in the form of an ad valorem duty or in the form of specific duties. These fees are paid by the EU importer and collected by national customs authorities of the EU concerned countries.

According to article 11 of the Regulation (EC) no. 1225/2009, the anti-dumping measure shall remain in force for the period and to the extent necessary to counteract dumping which is causing injury. Dumping measure shall expire five years from its imposition or five years from the closing date of the most recent review which has covered both dumping and injury, unless the determined review that the expiry would favor the continuation or recurrence of dumping and injury. A review of the measures to expire occurs either at the Commission's initiative or on application by or on behalf of Community producers and the measure remains in force pending the outcome of the review.

One important note to mention is that goes along with the Regulation (EU) 2015/1843 of the *European Parliament and of the Council of October 6, 2015 concerning the adoption of EU procedures in the common commercial policy to ensure the Union's exercise of rights conferred by international trade rules, in particular those established under the World Trade Organization* [22]. The Regulation (EU) 2015/1843 provides for the Union's common commercial policy to ensure the exercise of the Union of rights conferred by international trade rules, in particular those established under the World Trade Organization (WTO), which, subject to compliance the existing international obligations and procedures, are aimed at:

- to react to trade obstacles that have an effect on the Union market, in order to remove the injury resulting therefrom;
- to react to obstacles to trade that have an effect on the market of a third country in order to remove the adverse trade effects resulting therefrom.

The given procedures apply specifically to the initiation, conduct and discharge in international dispute of resolution in the common commercial policy.

5. Conclusions

In the context of signing and entry into force of the Association Agreement between the Republic of Moldova, on one hand and the European Union and the European Atomic Energy Community and its Member States, on the other hand, we consider that the brief analysis of the provisions of EU trade law is current and relevant. Some provisions of Moldovan legislation on trade have been aligned with EU legislation; there come other provisions to be included under the provisions of the Association Agreement.

REFERENCES

1. EU Regulation 952/2013 of 10/09/2013 of the European Parliament and of the Council of establishing the Union Customs Code / Published in OJ L 269, 10.10.2013, pp. 1-101.
2. EU Regulation No. 608/2013 of the European Parliament and of the Council of 12 June 2013 on the enforcement of intellectual property rights by customs authorities and repealing Regulation (EC) no. 1383/2003 of the Council / Published in OJ L 181, 29.6.2013, pp. 15-34
3. Council Regulation (EEC) No. 2658/87 of 23 July 1987 on tariff and statistical nomenclature and the Common Customs Tariff / Published in OJ L 256 07.09.1987, pp. 1-675.
4. The Regulation (EU) no. 2015/479 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2015 establishing a common regime for exports / Published in OJ L 83, 27.3.2015, pp. 34-40.
5. Council Regulation (EC) no. 428/2009 of 5 May 2009 of establishing a Community regime for the control of exports, transfer, brokering and transit of dual-use products / Published in OJ L 134 29.5.2009, p. 1. enhanced version 2009R0428 - EN - 12.25.2015 - 005 002.
6. EU Regulation No 599/2014 of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 amending Regulation (EC) no. 428/2009 setting up a Community regime for the control of exports, transfer, brokering and transit of dual-use items / Published in OJ L 173, 12.6.2014, pp. 79-83.
7. Directive 98/29 / EC of the Council of 7 May 1998 on the harmonization of the main provisions concerning export credit insurance for transactions with medium and long term coverage / Published in OJ L 148/22, 19.5.1998, pp. 22-32.
8. Directive 98/29 / EC of 7 May 1998 on the harmonization of the main provisions concerning export credit insurance for transactions with medium and long-term cover, Annex, Chapter I.
9. Directive 98/29 / EC of 7 May 1998 on the harmonization of the main provisions concerning export credit insurance for transactions with medium and long-term cover, Annex, Chapter II.
10. Directive 98/29 / EC of 7 May 1998 on the harmonization of the main provisions concerning export credit insurance for transactions with medium and long-term cover, Annex, pct.32.
11. Council Regulation (EC) no. 1236/2005 of 27 June 2005 concerning trade with certain goods which could be used for capital punishment, torture and other punishments or cruel, inhuman or degrading / Published in OJ L 200, 30.7.2005, pp. 1-19.
12. Regulation (EC) no. 116/2009 of 18 December 2008 on the export of cultural *goods* / Published in OJ L 39, 10.2.2009, pp. 1-7.
13. Regulation no. 116/2009 shall be determined by implementing the Regulation (EU) no. 1081/2012 of 9 November 2012 for the Regulation (EC) no. 116/2009 of the Council on export of cultural goods / Published in OJ L 324, 22.11.2012, pp. 1-24.
14. Regulation (EU) no. 2015/478 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2015 establishing common rules for imports / Published in OJ L 83, 27.3.2015, pp. 16-33.
15. Regulation (EC) nr.717 / 2008 of 17 July 2008 on establishing a Community procedure for administering quantitative quotas / Published in OJ L 198, 26.7.2008, pp. 1-7.
16. Regulation (EC) no. 1007/2009 concerning trade with seal products / Published in OJ L 286, 31.10.2009, pp. 36-39.
17. Inuit: indigenous members of the Inuit homeland, namely the arctic and subarctic, presently or traditionally, Inuit have aboriginal rights and interests, recognized by Inuit as part of their population. The term includes the following groups: Inupiat, Yupik (Alaska), Inuit, Inuvialuit (Canada), Kalaallit (Greenland) and Yupik (Russia).
18. Regulation (EU) 2015/755 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2015 on common applied regime for imports from certain third countries / Published in OJ L 123, 19.5.2015, pp. 33-49.
19. Regulation (EU) 2015/478 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2015 on common applied regime for imports / Published in OJ L 83, 27.3.2015, p. 16.
20. Regulation (EU) 2016/1037 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016 on protection against subsidized imports from countries not members of the European Union / Published in OJ L 176, 30.6.2016, pp. 55-91.

21. Regulation (EC) no. 1225/2009 of 30 November 2009 on protection against dumped imports from countries not members of the European Community / Published in OJ L 343, 22.12.2009, pp. 51-73.
22. European Parliament and of the Council of October 6, 2015 concerning the adoption of EU procedures in the common commercial policy to ensure the Union's exercise of rights conferred by international trade rules, in particular those established under the World Trade Organization / Published in OJ L 272, 10.16.2015, pp. 1-13.

ANALIZA LEGISLAȚIEI UNIUNII EUROPENE ÎN DOMENIUL COMERȚULUI

1. Introducere

Uniunea Europeană are peste 500 milioane de consumatori și o piață unică bazată pe norme comune. Fiind cel mai mare exportator din lume, UE totodată reprezintă și o piață de export pentru țările terțe. UE are competență exclusivă de a legifera în materie de comerț și de a încheia acorduri comerciale internaționale, în baza normelor Organizației Mondiale a Comerțului, în numele celor 28 de state membre ale sale. UE este cea mai mare economie din lume, primul exportator și importator mondial, principalul investitor și destinatar al investițiilor străine, precum și cel mai important donator mondial. Deși reprezintă doar 7% din populația mondială, UE deține peste un sfert din bogăția mondială, măsurată prin produsul intern brut (PIB), adică valoarea totală a bunurilor și serviciilor produse.

Acordul de Asociere conține mai multe prevederi care stabilesc cooperarea părților în scopul îmbunătățirii continue a relațiilor economice și comerțului. De asemenea, se instituie progresiv o zonă de liber schimb, pe parcursul unei perioade de tranziție de maximum zece ani de la intrarea în vigoare a Acordului de Asociere, în conformitate cu prevederile Acordului dar și ale art. XXIV din Acordul General pentru Tarife și Comerț 1994.

2. Gradul de investigare a problemei la momentul actual, scopul cercetării

Acordul de Asociere a Republicii Moldova la UE și procesul de implementare a acestui document constituie obiectul multiplelor cercetări științifice și este amplu abordat în publicațiile științifice. Cu toate acestea analiza cadrului legislativ de reglementare comunitar în domeniul comerțului constituie obiectul studiilor doar unui cerc restrâns de cercetători și este insuficient abordată în literatura de specialitate. Cercetările în această sferă, în special în ceea ce privește obligația Republicii Moldova de a lua măsurile necesare pentru a asigura în mod progresiv conformitatea cu obiectivele Uniunii în materie de reglementări și să urmeze principiile și practica prevăzute în acquis-ul relevant al Uniunii, au un caracter episodic și secvențial, fără a fi integrate într-un studiu sistemic, complex, integrat.

În asemenea condiții se impune ca o necesitate obiectivă realizarea unor cercetări privind cele mai importante reglementări ale Uniunii în domeniul comerțului, identificarea provocărilor cu care se confruntă Republica Moldova în procesul de includere progresivă a acquis-ul relevant al Uniunii în legislația sa, în conformitate cu dispozițiile Acordului de Asociere.

3. Metode și materiale aplicate

Pentru realizarea cercetării au fost utilizate metode cantitative și calitative de cercetare, inclusiv documentarea bibliografică, inducția, deducția, metoda sistemică, metode statistice, metoda de comparație, problematizarea, modelarea ș. a. Articolul este elaborat în baza abordărilor sistemice, complexe, problematice și este orientată spre impulsivitatea procesului de implementare a Acordului de Asociere a Republicii Moldova la UE.

4. Analize și rezultate

4.1. Prevederile Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene referitoare la piața internă, libera circulație a mărfurilor, Uniunea vamală

Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) conține prevederi referitoare la piața internă, libera circulație a mărfurilor, Uniunea vamală. Potrivit reglementării (art. 26), piața internă cuprinde un spațiu fără frontiere interne, în care libera circulație a mărfurilor, a persoanelor, a serviciilor și a capitalurilor este asigurată în conformitate cu dispozițiile tratatelor. Conform art. 28, Uniunea este alcătuită dintr-o uniune vamală care reglementează ansamblul schimburilor de mărfuri și care implică interzicerea, între statele membre, a taxelor vamale la import și la export și a oricăror taxe cu efect echivalent, precum și adoptarea unui tarif vamal comun în relațiile cu țări terțe.

Prin urmare, libera circulație a mărfurilor provenite din statele membre și a mărfurilor care provin din țări terțe și se află în liberă circulație în statele membre constituie unul dintre principiile fundamentale ale Tratatului. Libera circulație a mărfurilor, prima dintre cele patru libertăți fundamentale ale pieței interne, este garantată prin eliminarea taxelor vamale și a restricțiilor cantitative, precum și prin interzicerea măsurilor care au un efect echivalent.

Potrivit TFUE (art. 29), se află în liberă circulație într-un stat membru produsele care provin din țări terțe, pentru care au fost îndeplinite formalitățile de import și pentru care au fost percepute în statul membru respectiv taxele vamale și taxele cu efect echivalent exigibile și care nu au beneficiat de o restituire totală sau parțială a acestor taxe și impuneri. TFUE stabilește (art. 30), că între statele membre sunt interzise taxele vamale la import și la export sau taxele cu efect echivalent. Această interdicție se aplică de asemenea taxelor vamale cu caracter fiscal. TFUE interzice între statele membre restricțiile cantitative la import și la export, precum și orice măsuri cu efect echivalent (art. 34, art. 35).

Articolul 36 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene permite statelor membre să ia măsuri cu un efect echivalent celui al restricțiilor cantitative atunci când acestea se justifică prin considerente generale, neeconomice, de exemplu motive de moralitate publică, de ordine publică, de siguranță publică. Potrivit art. 37, statele membre adaptează monopolurile naționale cu caracter comercial, astfel încât să se asigure excluderea oricărei discriminări între resortisanții statelor membre cu privire la condițiile de aprovizionare și comercializare.

4.2. Reglementări specifice Uniunii vamale

UE prezintă, în primul rând caracteristicile unei Uniuni vamale. Frontierele vamale ale UE s-au modificat odată cu progresul construcției europene, dar principiile au rămas aceleași. *Regulamentul UE nr. 952/2013 din 9.10.2013 a Parlamentului European și al Consiliului de*

stabilire a Codului Vamal al Uniunii [1], în art. 4 delimitează Teritoriul Vamal al Uniunii. Codul vamal al Uniunii stabilește normele și procedurile generale aplicabile mărfurilor introduse sau scoase de pe teritoriul vamal al Uniunii. Fără a aduce atingere prevederilor convențiilor internaționale și a legislației Uniunii în alte domenii, codul vamal se aplică uniform la nivelul întregului teritoriu vamal al Uniunii. Anumite dispoziții ale legislației vamale pot fi aplicate și în afara teritoriului vamal al Uniunii, în cadrul reglementărilor specifice sau al convențiilor internaționale.

Regulamentul (UE) nr. 952/2013 stabilește (art. 3) misiunea autorităților vamale. Potrivit reglementării, acestea sunt responsabile în primul rând de supravegherea comerțului internațional al Uniunii, contribuind la desfășurarea unui comerț echitabil și deschis, la punerea în aplicare a dimensiunii exterioare a pieței interne, a politicii comerciale comune și a celorlalte politici comune ale Uniunii cu un impact asupra comerțului, precum și la securitatea de ansamblu a lanțului de aprovizionare. Autoritățile vamale instituie măsuri care vizează, în special, următoarele:

- a) protejarea intereselor financiare ale Uniunii și ale statelor membre ale acesteia;
- b) protejarea Uniunii de comerțul inechitabil și ilegal și încurajarea activităților economice legitime;
- c) garantarea securității și siguranței Uniunii și a rezidenților acesteia, protecția mediului, în cooperare strânsă cu alte autorități, dacă este cazul; și
- d) menținerea unui echilibru adecvat între controalele vamale și facilitarea comerțului legitim.

În domeniul drepturilor de proprietate intelectuală, autoritățile vamale acționează și în baza dispozițiilor *Regulamentului UE nr.608/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iunie 2013 privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală de către autoritățile vamale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1383/2003 al Consiliului* [2], care stabilește condițiile și procedurile de intervenție a autorităților vamale, în cazul în care mărfurile susceptibile de a aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală sunt sau ar fi trebuit să fie supuse supravegherii vamale sau controlului vamal pe teritoriul vamal al Uniunii, conform Regulamentul (UE) nr. 952/2013 în special în ceea ce privește mărfurile aflate în următoarele situații:

- a) atunci când sunt declarate pentru punerea în liberă circulație, export sau reexport;
- b) la intrarea sau părăsirea teritoriului vamal al Uniunii;
- c) atunci când fac obiectul unei proceduri suspensive sau sunt plasate într-o zonă liberă sau într-un antrepozit liber.

Un alt act de importanță majoră este *Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun* [3], modificat ulterior, care stabilește că Nomenclatura Combinată cuprinde:

- a) nomenclatura Sistemului Armonizat;
- b) subdiviziunile comunitare ale acestei nomenclaturi, denumite „subpoziții NC” în cazul în care se specifică ratele corespunzătoare ale drepturilor;
- c) dispozițiile preliminare, notele complementare ale secțiunilor sau ale capitolelor și notele de subsol referitoare la subpozițiile NC.

Comisia instituie un Tarif integrat al Uniunii, denumit în continuare „TARIC”, care respectă cerințele Tarifului Vamal Comun, ale statisticii pentru comerț exterior, ale politicilor comerciale, agricole și ale altor politici ale Comunității privind importul sau exportul de mărfuri.

4.3. Reglementări referitoare la politica comercială comună

Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene conține și prevederi referitoare la politica comercială comună. Conform art. 206, prin stabilirea unei uniuni vamale, în conformitate cu articolele 28 - 32, Uniunea contribuie, în interesul comun, la dezvoltarea armonioasă a comerțului mondial, la eliminarea treptată a restricțiilor în calea schimburilor comerciale internaționale și a investițiilor externe directe și la reducerea barierelor vamale și de altă natură. Potrivit art. 207, alin (1), politica comercială comună se întemeiază pe principii uniforme, în special în ceea ce privește modificările tarifare, încheierea de acorduri tarifare și comerciale privind schimburile de mărfuri și servicii și aspectele comerciale ale proprietății intelectuale, investițiile străine directe, uniformizarea măsurilor de liberalizare, politica exporturilor, precum și măsurile de protecție comercială, printre care și cele care se adoptă în caz de dumping și de subvenții. Politica comercială comună se desfășoară în cadrul principiilor și al obiectivelor acțiunii externe a Uniunii. Regimul politicii comerciale comune a UE include trei categorii esențiale: **exporturile, importurile și protecția comercială.**

3.1. Exporturile. Prima categorie, **exporturile**, cuprinde câteva domenii, la care ne referim în continuare.

3.1.1. Un prim domeniu se referă la **regimul comun aplicabil exporturilor**. *Regulamentul (UE) nr. 2015/479 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2015 privind instituirea unui regim comun aplicabil exporturilor* [4] enunță principiul fundamental că exporturile Uniunii Europene destinate altor țări nu fac obiectul unor restricții cantitative. De asemenea, regulamentul stabilește norme privind procedura de luare a unor măsuri de salvagardare. Exporturile Uniunii Europene destinate unor țări terțe sunt libere, în sensul că nu fac obiectul unor restricții cantitative, cu excepția celor care se aplică în conformitate cu prevederile Regulamentului nr. 2015/479. În situația în care drept urmare a unei evoluții excepționale a pieței, un stat membru estimează că ar putea fi necesare măsuri de salvagardare, acesta informează Comisia, care notifică celelalte state membre. Comisia este asistată de Comitetul pentru salvagardare instituit prin *Regulamentul (UE) 2015/478 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2015 privind instituirea unui regim comun aplicabil importurilor*. În vederea prevenirii unei situații critice cauzate de o penurie de produse esențiale sau a remedierii unei astfel de situații și în cazul în care interesele Uniunii impun o acțiune imediată, Regulamentul nr. 2015/479 prevede că (art.5), Comisia, la cererea unui stat membru sau din proprie inițiativă și, ținând seama de natura produselor și a celorlalte particularități ale tranzacțiilor în cauză, poate condiționa exportul unui produs de prezentarea unei autorizații de export care se acordă în conformitate cu procedurile și în limitele pe care aceasta le hotărăște, în conformitate cu procedura de examinare prevăzută de regulament. Măsurile adoptate de Comisie sunt comunicate Parlamentului European, Consiliului și statelor membre și intră în vigoare imediat. Aceste măsuri pot fi limitate la anumite destinații și la exporturile din anumite regiuni ale Uniunii și nu afectează produsele aflate în drum spre frontiera Uniunii.

3.1.2. Un al doilea domeniu ține de controlul de către Uniunea Europeană a exporturilor de produse cu dublă utilizare, adică a produselor care pot avea o utilizare atât civilă, cât și militară. Un exemplu în acest sens poate servi uraniul, care poate fi folosit deopotrivă pentru producția de energie electrică dar și pentru arme nucleare. Acest regim de control vizează respectarea angajamentelor și responsabilităților pe plan internațional, în special în ceea ce privește neproliferarea. Astfel, *Regulamentul (CE) nr. 428/2009 al Consiliului din 5 mai 2009 de instituire a unui regim comunitar pentru controlul exporturilor, transferului, serviciilor de intermediere și tranzitului de produse cu dublă utilizare* [5], modificat ulterior, instituie un regim comunitar

pentru controlul exporturilor, transferului, serviciilor de intermediere și tranzitului de produse cu dublă utilizare. Anexa I a Regulamentului stabilește o listă de produse cu dublă utilizare care necesită autorizație. Scopul Regulamentului constă în stabilirea unui sistem uniform la nivelul Uniunii Europene în vederea controlării exporturilor, a transferului, a tranzitului și a serviciilor de intermediere a produselor cu dublă utilizare. Prin *Regulamentul UE nr.599/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 428/2009 al Consiliului de instituire a unui regim comunitar pentru controlul exporturilor, transferului, serviciilor de intermediere și tranzitului de produse cu dublă utilizare* [6] conferă Comisiei Europene competența de a adopta acte pentru a permite actualizarea listei UE a produselor cu dublă utilizare.

3.1.3. Următorul domeniu se referă la *asigurarea creditului la export*. *Directiva 98/29/CE a Consiliului din 7 mai 1998 privind armonizarea principalelor dispoziții aplicabile asigurării creditului la export pentru operațiunile care beneficiază de acoperire pe termen mediu și lung* [7], ulterior modificată, se aplică acoperirii operațiunilor legate de exportul de bunuri și/sau servicii originare dintr-un stat membru, cu condiția ca acest sprijin să fie acordat direct sau indirect, în numele sau cu sprijinul unuia sau mai multor state membre, cu o durată totală de risc de cel puțin doi ani, adică durata de rambursare să includă durata de fabricație. Potrivit Directivei 98/29/CE, Statele membre veghează ca orice organism care acordă direct sau indirect o acoperire sub formă de asigurare, de garanții sau de refinanțare a creditului la export, în numele sau cu sprijinul statului membru, care reprezintă însuși guvernul sau care este controlat de către guvernul care acordă acoperirea sau care acționează sub răspunderea acestuia, denumit în continuare „asigurător”, să acopere operațiunile legate de exportul de bunuri și/sau servicii destinate țărilor care nu aparțin Uniunii și finanțate de un credit-cumpărător sau de un credit-furnizor sau plătite în numerar. Principiile comune cu privire la elementele constitutive ale garanției [8] se referă la principiile generale și la definiții, la domeniul de aplicare a garanției, la factorii generatori de pagubă și la exonerarea de răspundere, precum și la dispozițiile aplicabile indemnizației pentru cazul asigurat. Principiile comune cu privire la primă [9] aplicabile operațiunilor de asigurare a creditului la export stabilesc un cadru pentru crearea unei transparențe mai mari la stabilirea valorii primelor de asigurare și, în special, stabilesc o premisă generală conform căreia primele trebuie să conveargă. Directiva 98/29/CE stabilește [10], că prima este calculată în funcție de baza de calcul a garanției și se bazează, în măsura posibilității, pe primele minime inițiale de referință. Punctele de referință sunt exprimate în procente dintr-o valoare de referință care reprezintă acoperirea integrală a primelor la data asigurării sau a garanției. În privința riscului de credit, această valoare de referință corespunde cel puțin valorii principalului împrumut sau fracțiunii (re)finanțate a contractului comercial, iar în ceea ce privește riscul de fabricație, valorii contractului, acionturile vărsate fiind deduse. În cazul riscului de fabricație, baza de calcul a garanției poate fi redusă la pierderea minimă prevăzută.

3.1.4. Un alt domeniu ține de *interzicerea comerțului cu instrumente de tortură*. Uniunea Europeană se opune pedepsei capitale, torturii și altor pedepse neobișnuite și cu cruzime în țările din afara UE. Din acest motiv, UE interzice comerțul cu anumite tipuri de echipamente și produse care ar putea fi utilizate în astfel de scopuri, cum ar fi spânzurătorile, scaunele electrice și sistemele de injectare letală. *Regulamentul (CE) nr. 1236/2005 al Consiliului din 27 iunie 2005 privind comerțul cu anumite bunuri susceptibile de a fi utilizate pentru a impune pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante* [11], ulterior modificat, stabilește norme comunitare care reglementează comerțul cu țările terțe cu bunuri care pot fi utilizate pentru a impune pedeapsa capitală, tortura și celelalte pedepse și

tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, precum și asistența tehnică pentru folosirea acestor bunuri. Potrivit art.3, orice export de bunuri care nu au nici o altă utilizare decât cea de a impune pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse și tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, menționate la anexa II a Regulamentului nr. 1236/2005 este interzis, indiferent de proveniența acestor bunuri. Este interzisă furnizarea de asistență tehnică pentru bunurile enumerate, indiferent că este plătită sau nu, de pe teritoriul vamal al Uniunii, pentru orice persoană, entitate sau organism situat într-o țară terță. Prin derogare, autoritatea competentă poate să autorizeze exportul bunurilor enumerate în anexa II, precum și furnizarea de asistență tehnică pentru aceste bunuri, dacă se dovedește că, în țara lor de destinație, aceste bunuri vor fi utilizate exclusiv în scopul expunerii publice într-un muzeu, din motivul semnificației lor istorice. Analogic, în art.4, Regulamentul nr. 1236/2005 interzice orice import privind bunurile enumerate la anexa II, indiferent de proveniența acestor bunuri. Acceptarea de către orice persoană, entitate sau organism de pe teritoriul vamal al Uniunii a asistenței tehnice pentru bunurile enumerate la anexa II, furnizate dintr-o țară terță, de către orice persoană, entitate sau organism, indiferent că este plătită sau nu, este interzisă. Prin derogare, autoritatea competentă poate să autorizeze importul unor asemenea bunuri, precum și furnizarea de asistență tehnică pentru aceste bunuri, dacă se dovedește că în statul membru de destinație, aceste bunuri vor fi utilizate exclusiv în scopul expunerii publice într-un muzeu, din motivul semnificației lor istorice.

3.1.5. Următorul domeniu se referă la **exportul bunurilor culturale**. *Regulamentul (CE) nr. 116/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind exportul bunurilor culturale* [12] prevede norme pentru exportul de bunuri culturale în scopul protecției acestora și asigură efectuarea unor controale uniforme asupra acestor exporturi la frontierele externe ale Uniunii Europene. Categoriile de bunuri culturale cărora li se aplică regulamentul sunt prevăzute în Anexa I. Exportul bunurilor culturale în afara teritoriului vamal al Uniunii este supus prezentării unei licențe de export (art.2). Licența este eliberată de autoritatea competentă a statului membru la solicitarea exportatorului și este valabilă pe teritoriul întregii Uniuni. Un stat membru poate refuza o licență de export dacă bunurile sunt protejate de legislația cu privire la patrimoniul național de valoare artistică, istorică și arheologică. În anumite condiții, o țară a UE poate permite exportul anumitor bunuri culturale fără licență. Licența de export trebuie prezentată împreună cu declarația de export la biroul vamal abilitat, în momentul efectuării formalităților vamale de export. Statele membre sunt în drept să limiteze numărul de birouri vamale abilitate să efectueze formalitățile privind bunurile culturale. Condițiile de întocmire, de eliberare și de utilizare a licențelor de export prevăzute în Regulamentul nr. 116/2009 sunt stabilite de *Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1081/2012 din 9 noiembrie 2012 pentru Regulamentul (CE) nr. 116/2009 al Consiliului privind exportul bunurilor culturale* [13]. Regulamentul nr. 1081/2012 stabilește trei tipuri de licență:

- *licență normală*, care se folosește în situații obișnuite pentru orice export reglementat de Regulamentul (CE) nr.116/2009 și este valabilă 1 an;
- *licența deschisă specifică* reglementează exportul temporar repetat al unui bun cultural specific de către proprietar în scopul utilizării și/sau al prezentării în expoziții dintr-o țară terță și este valabilă pentru o perioadă de până la 5 ani;
- *licența deschisă generală* se eliberează muzeelor sau altor instituții pentru a reglementa exportul temporar al oricărui bun aparținând colecției lor permanente și care poate fi exportat temporar, în mod regulat, din Uniune, pentru a fi expus într-o țară terță.

3.2. Importurile. A doua categorie, **importurile**, cuprinde și ea câteva domenii, la care ne referim în continuare.

3.2.1. Un prim domeniu ține de ține de *regimul comun aplicabil importurilor în UE*. După criza economică și financiară, rolul comerțului ca factor al creșterii economice și al creării de locuri de muncă în UE a devenit mai important ca oricând. În anul 2015, UE și-a actualizat regimul comun aplicabil exporturilor în alte țări, înlocuind un act legislativ anterior printr-un act legislativ nou și anume *Regulamentul (UE) nr. 2015/478 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2015 privind instituirea unui regim comun aplicabil importurilor* [14]. Regulamentul se aplică importurilor de produse originare din țări terțe, cu excepția produselor textile reglementate de anumite norme de import specifice în temeiul *Regulamentului (UE) 2015/936 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iunie 2015 privind regimul comun aplicabil importurilor de produse textile din anumite țări terțe, care nu sunt reglementate de acorduri, protocoale sau alte înțelegeri bilaterale sau de alte regimuri specifice de import ale Uniunii* și produselor originare din anumite țări terțe enumerate în *Regulamentul (UE) 2015/755 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 privind regimul comun aplicabil importurilor din anumite țări terțe*. Importul în Uniune al produselor menționate este liber și nu este supus nici unei restricții cantitative, fără a aduce atingere măsurilor de salvagardare prevăzute de legislația UE. Regulamentul (UE) nr. 2015/478 stabilește (art.4), că înaintea aplicării oricărei măsuri de salvagardare, se desfășoară o procedură de anchetă la nivelul Uniunii. În cazul în care Comisia constată că există suficiente probe pentru a justifica inițierea unei anchete, aceasta inițiază o anchetă în termen de o lună de la data primirii informației furnizate de un stat membru și publică un aviz în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Comisia începe ancheta în cooperare cu statele membre.

3.2.2. Un al doilea domeniu se referă la *distribuirea de contingente și licențe de import și export în UE*. *Regulamentul (CE) nr.717/2008 al Consiliului din 17 iulie 2008 privind instituirea unei proceduri comunitare de administrare a contingentelor cantitative* [15] stabilește norme pentru administrarea contingentelor la import sau la export în Uniunea Europeană. Potrivit art.2, contingentele sunt distribuite între solicitanți, în cel mai scurt termen, după ce au fost deschise. Administrarea contingentelor se poate efectua, *inter alia*, prin aplicarea uneia dintre următoarele metode sau printr-o combinație a acestor metode:

- a) o metodă prin care se iau în considerare fluxurile comerciale tradiționale;
- b) o metodă bazată pe ordinea cronologică de depunere a cererilor (conform principiului „primul venit, primul servit”;
- c) o metodă de distribuire proporțional cu cantitățile solicitate în momentul depunerii cererilor (în conformitate cu procedura denumită „examinare simultană”.

În cazul în care se aplică metoda bazată pe ordinea cronologică de depunere a cererilor, statele membre emit licențele imediat, după verificarea soldului comunitar disponibil. În celelalte cazuri se aplică următoarele dispoziții:

- a) Comisia comunică autorităților competente ale statelor membre într-un termen stabilit cantitățile pentru care acestea emit licențe diferitor solicitanți;
- b) autoritățile competente ale statelor membre emit licențele de import sau de export în termen de zece zile lucrătoare de la notificarea deciziei Comisiei sau în termenele stabilite de aceasta;
- c) autoritățile competente informează Comisia cu privire la emiterea licențelor de import sau de export.

Datorită faptului că tot mai multe țări au devenit membre ale Organizației Mondiale a Comerțului, Regulamentul (CE) nr. 717/2008 a început să se aplice numai importurilor dintr-un număr limitat de țări. Nu există contingente cantitative la exporturile din UE.

3.2.3. Următorul domeniu vizează **comerțul cu produse derivate din focă**. *Regulamentul (CE) nr. 1007/2009 privind comerțul cu produse derivate din focă* [16] stabilește norme armonizate privind introducerea pe piață de produse derivate din focă. Prin produs derivat din focă se înțelege toate produsele prelucrate sau neprelucrate, derivate sau obținute din foci, inclusiv carnea, uleiul, grăsimea, organele, pieile cu blană brute și prelucrate, tăbăcite sau apretate, inclusiv pieile cu blană asamblate în formă de plăci, cruce și alte forme similare, precum și articole confecționate din pieile cu blană (art.2). După cum rezultă din prevederile Regulamentului (CE) nr.1007/2009 (art.3), introducerea pe piață a produselor derivate din focă este permisă doar dacă produsele în cauză se obțin în urma unor vânători desfășurate de comunitățile inuite [17] sau de alte comunități indigene, cu condiția îndeplinirii următoarelor cerințe:

- vânătoarea să fi fost desfășurată în mod tradițional de comunitate;
- vânătoarea să se desfășoare pentru subzistența comunității și să contribuie la aceasta, inclusiv pentru a furniza hrană și venituri care să asigure traiul și mijloace de subzistență durabile, și să nu se desfășoare în principal din motive comerciale;
- vânătoarea să se desfășoare într-un mod care acordă atenția corespunzătoare bunăstării animale, ținând cont de modul de viață al comunității și de scopul vânătorii, care este cel de asigurare a subzistenței.

Prin derogare, importul de produse derivate din focă este permis în situația în care are un caracter ocazional și constă exclusiv din bunuri destinate uzului personal al călătorilor sau al familiilor acestora. Natura și cantitatea bunurilor respective indică faptul că acestea nu sunt importate în scop comercial. În momentul introducerii pe piață, produsul derivat din focă este însoțit de un certificat care atestă conformitatea cu condițiile stabilite mai sus.

3.2.4. Următorul domeniu se referă la **regimul comun aplicabil importurilor din anumite țări terțe**. *Regulamentul (UE) 2015/755 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 privind regimul comun aplicabil importurilor din anumite țări terțe* [18] se aplică importurilor de produse originare din Azerbaidjan, Belarus, Coreea de Nord, Kazahstan, Turkmenistan, Uzbekistan, cu excepția produselor textile care fac obiectul *Regulamentului (UE) 2015/936 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iunie 2015 privind regimul comun aplicabil importurilor de produse textile din anumite țări terțe, care nu sunt reglementate de acorduri, protocoale sau alte înțelegeri bilaterale sau de alte regimuri specifice de import ale Uniunii*. Importul în Uniune al produselor menționate este liber și nu este supus nici unei restricții cantitative. Totuși, pot fi luate anumite măsuri de salvagardare prevăzute de **Regulamentul (UE) 2015/755**. Dacă evoluția importurilor poate face necesară recurgerea la măsuri de supraveghere sau de salvagardare, Comisia este informată de către statele membre cu privire la această situație și în cazul în care se constată că există suficiente probe pentru a justifica o anchetă, Comisia deschide o anchetă și publică un aviz în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Comisia deschide ancheta în cooperare cu statele membre și informează statele membre cu privire la analiza informațiilor realizată de aceasta. De asemenea, Comisia caută orice informație pe care o consideră necesară și, atunci când o consideră corespunzătoare, depune eforturi pentru a verifica această informație la importatori, comercianți, agenți, producători, asociații și organizații comerciale. Comisia poate fi asistată în această sarcină de către agenți ai statelor membre pe teritoriul cărora se efectuează aceste verificări, atâta vreme cât statul membru respectiv și-a manifestat dorința în acest sens. Statele membre furnizează Comisiei, la cererea acesteia și în conformitate cu modalitățile pe care le definește, informațiile de care dispun cu privire la evoluția pieței produsului care constituie obiectul anchetei. Comisia poate audia părțile interesate. Acestea trebuie audiate în cazul în care au cerut acest lucru în scris, în termenul stabilit în avizul publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii*

Europene, demonstrând că sunt efectiv susceptibile să le privească rezultatul anchetei și că există motive speciale pentru a fi audiate. Dacă informațiile solicitate de Comisie nu sunt furnizate în termenele stabilite în **Regulamentul (UE) 2015/755** sau de către Comisie în aplicarea regulamentului, sau atunci când ancheta este obstrucționată în mod semnificativ, pot fi stabilite concluzii pe baza datelor disponibile. În cazul în care Comisia constată că o parte interesată sau o țară terță a furnizat o informație falsă sau care induce în eroare, nu ține seama de această informație și poate utiliza datele disponibile. În situația în care Comisia constată că nu există probe suficiente pentru a justifica o anchetă, aceasta informează statele membre cu privire la decizia sa în termen de o lună de la data primirii informației furnizate de către statele membre.

La încheierea anchetei, Comisia prezintă Comitetului pentru salvagardare instituit prin *Regulamentul (UE) 2015/478 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2015 privind regimul comun aplicabil importurilor* [19] un raport privind rezultatele acesteia. **Regulamentul (UE) 2015/755 stabilește (art. 13), că în cazul în care un produs este importat în Uniune în cantități atât de mari sau în astfel de condiții încât se produce sau există riscul producerii unui prejudiciu grav producătorilor din Uniune de produse similare sau direct concurente, Comisia, în scopul protejării intereselor Uniunii, poate modifica, la cererea unui stat membru sau din proprie inițiativă, regimul de import al produsului respectiv, condiționând punerea sa în liberă circulație de prezentarea unei autorizații de import care se eliberează în conformitate cu modalitățile și în limitele definite de Comisie. Măsurile luate sunt comunicate statelor membre și intră în vigoare imediat. Totuși, aceste măsuri nu împiedică punerea în liberă circulație a produselor care sunt deja trimise spre Uniune, cu condiția ca acestor produse să nu li se poată schimba destinația și ca produsele a căror punere în liberă circulație este condiționată de prezentarea unui document de supraveghere să fie efectiv însoțite de un astfel de document.**

3.3. Protecția comercială. A treia categorie vizează **protecția comercială** și cuprinde următoarele domenii:

3.3.1. Un prim domeniu se referă la **obstacolele în calea comerțului și a investițiilor în UE**. În fiecare an, Comisia Europeană publică un raport privind obstacolele în calea comerțului și a investițiilor cu care se confruntă întreprinderile din UE pe piețele partenerilor-cheie ai UE. *Raportul Comisiei către Consiliul European privind obstacolele în calea comerțului și a investițiilor - ediția 2015* vizează o serie de obstacole importante cu care se confruntă întreprinderile din UE pe piețele celor șase parteneri strategici ai UE și anume: China, India, Japonia, Mercosur (Brazilia/Argentina), Rusia și Statele Unite. Obiectivul principal al raportului este de a evidenția obstacolele cu cel mai puternic efect de restricționare a comerțului și de a reafirma importanța abordării unor astfel de obstacole într-o manieră bine direcționată și concertată. Raportul face parte dintr-o strategie a UE de aplicare a normelor privind comerțul, formulată în 2010 în completarea strategiei Europa 2020. Obiectivele raportului sunt de a oferi o imagine de ansamblu asupra negocierilor în curs ale UE în domeniul comerțului și al investițiilor și de a examina barierele în calea comerțului și a investițiilor cu care se confruntă întreprinderile UE în Argentina, Brazilia, China, India, Japonia, Rusia și Statele Unite. De asemenea, sunt prezentate măsurile luate de Comisie pentru a asigura accesul firmelor europene la piețele globale.

Raportul Comisiei către Consiliul European privind obstacolele în calea comerțului și a investițiilor - ediția 2015 (Raport) identifică principalele obstacole în calea comerțului și investițiilor menținute de partenerii strategici ai UE în 2014. Astfel, referitor la Brazilia și Argentina sunt enumerate *inter alia*:

- În domeniul investițiilor, deși Brazilia, în general, nu face distincție între capitalul străin și capitalul național, anumite sectoare, în special comunicațiile și media, aviația, transportul și mineritul, fac obiectul unor limitări ale participației capitalului străin. Impozitele discriminatorii și subvenționarea producătorilor autohtoni în Brazilia constituie o problemă importantă în multe sectoare. În special, (re)introducerea programului de subvenții la export „Reintegra” generează îngrijorare. Acordarea de către Brazilia, de împrumuturi subvenționate sau de ajutoare condiționate de îndeplinirea cerințelor în materie de conținut local rămâne problematică. Brazilia oferă avantaje fiscale, sub formă de achiziții neimpozabile de mijloace de producție și contribuții la capital, societăților autohtone care exportă cel puțin 50% din producția lor. Un alt obstacol îl constituie faptul, că Brazilia a adoptat măsuri care denaturează în continuare condițiile de participare la licitațiile publice prin stabilirea unor marje preferențiale pentru anumite produse naționale în procedurile de licitație. Măsurile stabilesc marje de la 8% la 25% și vizează o gamă largă de sectoare.
- În Argentina, cerința ca toți importatorii să completeze o „declarație anticipată sub jurământ de import (DJAI)” rămâne o provocare majoră. Argentina continuă să aplice restricții drastice cu privire la transferul de valute străine, dividende și redevențe. Situația se agravează chiar din cauza deficitului de rezerve în valute străine în creștere. În plus, Argentina a recurs la fiscalizarea internă pentru a reglementa importurile de mașini, ambarcațiuni, avioane și motociclete de înaltă tehnologie, percepând un „impozit pe lux” de până la 50% peste un anumit plafon valoric. Impozitul vizează mașinile de lux și, prin urmare, afectează modelele importate într-o măsură mai mare decât modelele fabricate de producători autohtoni.

În ceea ce privește China, Raportul identifică mai multe obstacole, între care:

- China aplică restricții importante cu privire la investițiile străine. În special, ar trebui să fie deschise sectoarele închise investițiilor străine directe sau cele supuse cerințelor de asociere în participație, inclusiv în cazul în care participația majoritară chineză reprezintă o condiție. Subvenționarea producătorilor autohtoni și în special a întreprinderilor din sectorul public constituie, de asemenea, un impediment important în calea investițiilor în China. O multitudine de probleme persistă în ceea ce privește respectarea drepturilor de proprietate intelectuală în China.
- Societățile din UE se confruntă cu numeroase măsuri sanitare și fitosanitare legate de importurile în China. De asemenea, ar trebui să fie acceptate standardele internaționale cu privire la siguranța alimentelor și sănătatea animală.

Pentru India sunt menționate:

- Societățile din UE încă se confruntă cu obstacole importante în calea accesului pe piață în sectorul IT și în sectorul echipamentelor electronice din India. Persistă problemele legate de punerea în aplicare a regimului de certificare a anvelopelor importate și exportate al Biroului de standardizare indian în India.
- Începând din august 2013, India a modificat interpretarea și punerea în aplicare a regulamentelor privind siguranța alimentară din 2011 cu privire la etichetare și ambalare, adoptând o abordare mai restrictivă în privința utilizării autocolantelor pe ambalaje și declanșând astfel o disfuncționalitate gravă în comerțul cu produse alimentare. În cursul anului 2014, India a introdus mai multe măsuri care afectează sectorul produselor cosmetice privind aspecte precum cerințele de etichetare, de testare pe animale și de înregistrare pentru produselor importate.

În privința Japoniei, în Raport se precizează, că de la începutul negocierilor cu privire la un acord de liber schimb cuprinzător, discuțiile legate de barierele netarifare continuă. Pentru unele dintre aceste bariere (de exemplu, alimentele organice, acordarea de licențe pentru vânzarea cu ridicata a alcoolului), Japonia și-a respectat deja angajamentul convenit pe parcursul etapei pregătitoare de dinainte de lansarea negocierilor privind acordul de liber schimb.

Între barierele în calea comerțului din Statele Unite, UE continuă să fie preocupată de restricțiile de tip „Buy American” care guvernează achizițiile publice în SUA și care vizează o mare parte din achizițiile publice din SUA prin rezervarea unei părți importante din achizițiile publice produselor și serviciilor autohtone și prin excluderea societăților străine din procedurile de achiziții publice. Preocupările majore ale UE rămân cele cu privire la restricțiile americane în ceea ce privește importul de carne de oaie și de capră, precum și importul de produse din ouă.

În ceea ce privește Rusia, Raportul identifică mai multe obstacole, între care:

- Punerea în aplicare în mod incorect a tarifelor consolidate OMC pentru numeroase produse, inclusiv hârtie, aparate electrice și produse agricole cum ar fi uleiul de palmier.
- Legea federală nr. 242 privind localizarea datelor cu caracter personal din 21 iulie 2014 prevede că toate datele cu caracter personal ale persoanelor fizice din Rusia sunt stocate și prelucrate în Rusia, fără nici o excepție oferită în privința datelor cu caracter comercial. Astfel de cerințe generalizate privind serverele locale, fără excepție în cazul datelor cu caracter comercial, sunt disproporționate și ar putea să aibă un efect nefavorabil asupra economiei digitale ca întreg. În special, acestea creează un obstacol major în calea furnizorilor europeni de tehnologie „cloud” și a dezvoltării unei piețe transfrontaliere de tehnologie de calcul „cloud”. Rămân actuale multe probleme legate de măsurile sanitare și fitosanitare din Rusia.
- Rusia a adoptat un program de subvenții care include subvențiile pentru producătorii de echipamente și utilaje agricole în conformitate cu anumite condiții în materie de conținut local.
- La 14 mai 2013, Comunitatea Economică Eurasiatică a impus taxe anti-dumping la importurile de vehicule utilitare ușoare din Germania și Italia. Drept consecință a acestei măsuri, exporturile de vehicule utilitare ușoare din UE în Rusia practic au încetat din cauza nivelului prohibitiv al taxei.

3.3.2. Un al doilea domeniu ține de *măsurile UE referitoare la antisubvenții sau antidumping*. Potrivit *Regulamentului (UE) 2016/1037 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unor subvenții din partea țărilor care nu sunt membre ale Uniunii Europene* [20], poate fi impusă o taxă compensatorie pentru a compensa orice subvenție acordată, direct sau indirect, la fabricarea, producția, exportul sau transportul oricărui produs a cărui punere în liberă circulație în Uniune cauzează un prejudiciu.

Conform art.3 al **Regulamentului** (UE) 2016/1037, se consideră că există o subvenție în următoarele situații:

1. (a) în cazul în care există o contribuție financiară a autorităților publice ale țării de origine sau de export, și anume atunci când:
 - (i) o practică a autorităților publice implică un transfer direct de fonduri (de exemplu sub formă de donații, împrumuturi sau participări la capitalul social) sau transferuri directe potențiale de fonduri sau de pasiv (de exemplu garanții de împrumut);
 - (ii) se anulează sau nu sunt percepute încasări publice care în mod normal sunt exigibile (de exemplu, în cazul stimulentele fiscale precum creditele fiscale). În această privință, exonerarea, în favoarea produsului exportat, a impozitelor sau taxelor care se

aplică produsului similar, în cazul în care acesta este destinat consumului intern, sau reducerea taxelor până la concurența sumelor datorate nu este considerată subvenție atât timp cât a fost acordată în conformitate cu dispozițiile anexelor I, II și III din **Regulamentul (UE) 2016/1037**;

- (iii) autoritățile publice furnizează bunuri sau servicii, altele decât o infrastructură generală, sau achiziționează bunuri;
 - (iv) autoritățile publice efectuează plăți către un mecanism de finanțare sau însărcinează un organism privat să execute una sau mai multe funcții de tipul celor sus-enumerate, care le incumbă în mod normal, sau îi ordonă să facă acest lucru, practica urmată nefiind diferită realmente de practica normală a autorităților publice sau
- (b) în cazul în care există o formă oarecare de susținere a veniturilor sau de susținere a prețurilor, în sensul articolului XVI din GATT din 1994; și

2. în cazul în care astfel se conferă un avantaj.

Dacă o industrie din UE consideră că importurile unui produs dintr-o țară din afara UE fac obiectul unor subvenții și prejudiciază industria UE producătoare a aceluiași produs, aceasta poate depune o plângere la Comisia Europeană. În cazul în care plângerea denotă elemente de probă inițiale ale unei subvenții sau ale unui prejudiciu pentru industria UE și o legătură de cauzalitate între subvenție și prejudiciu, Comisia deschide o anchetă antisubvenții. În cazul în care ancheta antisubvenții evidențiază că sunt îndeplinite anumite condiții, între care: importurile beneficiază de o subvenție specifică, există un prejudiciu pentru industria UE, există o legătură de cauzalitate între subvenție și prejudiciu și interesul UE necesită o acțiune în vederea împiedicării prejudiciului, Comisia poate impune taxe compensatorii provizorii, în așteptarea unor anchete suplimentare. Ca urmare a unor anchete suplimentare, se pot impune măsuri definitive de către Comisie.

Regulamentul (CE) nr. 1225/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene [21], modificat ulterior, stabilește procedura de impunere a măsurilor antidumping în UE. Potrivit art.1, poate fi supus unei taxe antidumping orice produs care face obiectul unui dumping în cazul în care punerea sa în liberă circulație în cadrul Uniunii cauzează un prejudiciu. Se consideră că un produs face obiectul unui dumping atunci când prețul său de export către Uniune este mai mic decât prețul comparabil, practicat în cadrul operațiunilor comerciale normale, pentru produsul similar în țara exportatoare. Măsurile antidumping pot fi impuse dacă sunt întrunite următoarele condiții:

- a) importurile trebuie să facă obiectul unui dumping;
- b) să existe un prejudiciu important adus industriei UE care produce produsul similar;
- c) să existe o legătură de cauzalitate între importurile care fac obiectul dumpingului și prejudiciul important;
- d) măsura antidumping trebuie să nu contravină interesului UE.

Măsurile antidumping se pot impune asupra importurilor în UE ale produsului în cauză și pot fi sub forma unei taxe *ad valorem* sau sub forma unor taxe specifice. Aceste taxe sunt plătite de importatorul din UE și colectate de autoritățile vamale naționale ale țărilor UE în cauză.

Conform art.11 al Regulamentului (CE) nr. 1225/2009, măsură antidumping rămâne în vigoare pe perioada și în măsura necesare pentru a contrabalansa un dumping care cauzează un prejudiciu. O măsură antidumping expiră la cinci ani de la instituirea ei sau la cinci ani de la data încheierii reexaminării celei mai recente care a avut ca obiect atât dumpingul, cât și prejudiciul, cu excepția cazului în care reexaminarea a stabilit că expirarea măsurii ar favoriza continuarea sau reapariția

dumpingului și a prejudiciului. O reexaminare a măsurilor care urmează să expire are loc fie la inițiativa Comisiei, fie pe baza cererii prezentate de către producătorii comunitari sau în numele lor și măsura rămâne în vigoare până la stabilirea rezultatelor reexaminării.

Un act important care urmează a fi menționat este și *Regulamentul (EU) 2015/1843 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 octombrie 2015 privind adoptarea procedurilor Uniunii în domeniul politicii comerciale comune în vederea asigurării exercitării de către Uniune a drepturilor care îi sunt conferite de normele comerțului internațional, în special de cele instituite sub egida Organizației Mondiale a Comerțului* [22]. Regulamentul (EU) 2015/1843 prevede procedurile Uniunii din domeniul politicii comerciale comune în vederea asigurării exercitării de către Uniune a drepturilor conferite de normele comerțului internațional, în special de cele instituite sub egida Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), care, sub rezerva respectării obligațiilor și procedurilor internaționale existente, au drept scop:

- de a reacționa în fața obstacolelor în calea comerțului care au un efect asupra pieței Uniunii, în vederea înlăturării prejudiciului care rezultă din acestea;
- de a reacționa în fața obstacolelor în calea comerțului care au un efect asupra pieței unei țări terțe, în scopul de a înlătura efectele comerciale defavorabile care rezultă din acestea.

Procedurile menționate se aplică în special la inițierea, la derularea și la încheierea procedurilor internaționale de soluționare a litigiilor în domeniul politicii comerciale comune.

5. Concluzii

În contextul semnării și intrării în vigoare a Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale Acestea, pe de altă parte, considerăm, că analiza succintă a prevederilor legislației UE în domeniul comerțului este actuală și relevantă. Unele prevederi ale legislației Republicii Moldova în domeniul comerțului au fost aliniate la prevederile legislației UE, alte prevederi urmează să fie incluse în conformitate cu prevederile Acordului de Asociere.

REFERINȚE

1. Regulamentul UE nr. 952/2013 din 9.10.2013 a Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Codului Vamal al Uniunii / Publicat în JO L 269, 10.10.2013, p. 1-101.
2. Regulamentului UE nr.608/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iunie 2013 privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală de către autoritățile vamale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1383/2003 al Consiliului / Publicat în JO L 181, 29.6.2013, p. 15-34
3. Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tarifal Vamal Comun / Publicat în JO L 256 7.9.1987, p. 1-675.
4. Regulamentul (UE) nr. 2015/479 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2015 privind instituirea unui regim comun aplicabil exporturilor / Publicat în JO L 83, 27.3.2015, p. 34-40.
5. Regulamentul (CE) nr. 428/2009 al Consiliului din 5 mai 2009 de instituire a unui regim comunitar pentru controlul exporturilor, transferului, serviciilor de intermediere și tranzitului de produse cu dublă utilizare / Publicat în JO L 134 29.5.2009, p. 1. Varianta consolidată 2009R0428 – RO - 25.12.2015 - 005.002.
6. Regulamentul UE nr.599/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 428/2009 al Consiliului de instituire a unui regim comunitar pentru controlul exporturilor, transferului, serviciilor de intermediere și tranzitului de produse cu dublă utilizare / Publicat în JO L 173, 12.6.2014, p. 79-83.
7. Directiva 98/29/CE a Consiliului din 7 mai 1998 privind armonizarea principalelor dispoziții aplicabile asigurării creditului la export pentru operațiunile care beneficiază de acoperire pe termen mediu și lung / Publicată în JO L 148/22, 19.5.1998, p. 22-32.

8. Directiva 98/29/CE a Consiliului din 7 mai 1998 privind armonizarea principalelor dispoziții aplicabile asigurării creditului la export pentru operațiunile care beneficiază de acoperire pe termen mediu și lung, Anexă, Capitolul I.
9. Directiva 98/29/CE a Consiliului din 7 mai 1998 privind armonizarea principalelor dispoziții aplicabile asigurării creditului la export pentru operațiunile care beneficiază de acoperire pe termen mediu și lung, Anexă, Capitolul II.
10. Directiva 98/29/CE a Consiliului din 7 mai 1998 privind armonizarea principalelor dispoziții aplicabile asigurării creditului la export pentru operațiunile care beneficiază de acoperire pe termen mediu și lung, Anexă, pct.32.
11. Regulamentul (CE) nr. 1236/2005 al Consiliului din 27 iunie 2005 privind comerțul cu anumite bunuri susceptibile de a fi utilizate pentru a impune pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante / Publicat în JO L 200, 30.7.2005, p. 1-19.
12. Regulamentul (CE) nr. 116/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind exportul bunurilor culturale / Publicat în JO L 39, 10.2.2009, p. 1-7.
13. Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1081/2012 din 9 noiembrie 2012 pentru Regulamentul (CE) nr. 116/2009 al Consiliului privind exportul bunurilor culturale / Publicat în JO L 324, 22.11.2012, p.1-24.
14. Regulamentul (UE) nr. 2015/478 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2015 privind instituirea unui regim comun aplicabil importurilor / Publicat în JO L 83, 27.3.2015, p. 16-33.
15. Regulamentul (CE) nr.717/2008 al Consiliului din 17 iulie 2008 privind instituirea unei proceduri comunitare de administrare a contingentelor cantitative / Publicat în JO L 198, 26.7.2008, p. 1-7.
16. Regulamentul (CE) nr. 1007/2009 privind comerțul cu produse derivate din focă / Publicat în JO L 286, 31.10.2009, p. 36-39.
17. Inuit: un membru indigen din teritoriul inuit, și anume regiunile arctice și subarctice în care, în prezent sau în mod tradițional, inuiții au drepturi și interese aborigene, recunoscut de inuiți ca făcând parte din populația acestora. Termenul include următoarele grupuri: inupiat, yupik (Alaska), inuit, inuvialuit (Canada), kalaallit (Groenlanda) și yupik (Rusia).
18. Regulamentul (UE) 2015/755 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 privind regimul comun aplicabil importurilor din anumite țări terțe / Publicat în JO L 123, 19.5.2015, p. 33-49.
19. Regulamentul (UE) 2015/478 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2015 privind regimul comun aplicabil importurilor / Publicat în JO L 83, 27.3.2015, p. 16.
20. Regulamentului (UE) 2016/1037 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unor subvenții din partea țărilor care nu sunt membre ale Uniunii Europene / Publicat în JO L 176, 30.6.2016, p. 55-91.
21. Regulamentul (CE) nr. 1225/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene / Publicat în JO L 343, 22.12.2009, p. 51-73.
22. Regulamentul (EU) 2015/1843 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 octombrie 2015 privind adoptarea procedurilor Uniunii în domeniul politicii comerciale comune în vederea asigurării exercitării de către Uniune a drepturilor care îi sunt conferite de normele comerțului internațional, în special de cele instituite sub egida Organizației Mondiale a Comerțului / Publicat în JO L 272, 16.10.2015, p. 1-13.

Rezumat

La data de 27 iunie 2014 a fost semnat Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale Acestora, pe de altă parte (în continuare – Acordul de Asociere). Acordul de asociere a intrat în vigoare la 1 iulie 2016. Semnarea Acordului de Asociere a fost ca o consecință a legăturilor strânse dintre părți, stabilite prin Acordul de parteneriat și cooperare între Comunitățile Europene și statele lor membre, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, și care se dezvoltă în cadrul politicii europene de vecinătate și al parteneriatului estic, precum și ca o recunoaștere a dorinței comune a părților de a-și dezvolta, de a-și consolida și de a-și extinde în continuare relațiile lor.

Acordul de Asociere contribuie la dezvoltarea comerțului și relațiilor economice între părți. Republica Moldova are obligația de a lua măsurile necesare pentru a asigura în mod progresiv conformitatea cu obiectivele Uniunii în materie de reglementări și să urmeze principiile și practica prevăzute în acquis-ul relevant al Uniunii. De asemenea, Republica Moldova va include progresiv acquis-ul relevant al Uniunii în legislația sa, în conformitate cu dispozițiile Acordului de Asociere.

Analiza cadrului legislativ de reglementare comunitar în domeniul comerțului constituie obiectul studiilor doar unui cerc restrâns de cercetători, abordările având un caracter episodic și secvențial, fără a fi integrate într-un studiu sistemic, complex, integrat. Obiectivele cercetării sunt de a analiza cele mai importante reglementări ale Uniunii în domeniul comerțului.

Cuvinte-cheie: comerț, teritoriu vamal al UE, Tarif Vamal Comun, libera circulație a mărfurilor, politica comercială comună, import, export.

Аннотация

27 июня 2014 г. было подписано Соглашение об ассоциации между Республикой Молдова и Европейским Союзом и Европейским сообществом по атомной энергии (далее - Соглашение об ассоциации). Соглашение об ассоциации вступило в силу 1 июля 2016 года. Подписание Соглашения результат тесных связей между Европейским сообществом и государствами-членами, с одной стороны, и Республикой Молдова с другой стороны, которая развивается в рамках Европейской политики соседства и Восточного партнерства, а также признания общего стремления сторон развивать, укреплять и расширить отношения в дальнейшем.

Соглашение об ассоциации вносит свой вклад в развитие торгово-экономических отношений между сторонами. Молдова обязана принять необходимые меры по обеспечению соблюдения задач и правил Союза и следовать его принципам и практике. Республика Молдова будет постепенно включать соответствующие правила в своем законодательстве.

Правовая нормативная законодательная база ЕС по торговле является предметом исследования лишь небольшого круга исследователей, ее анализ имеет эпизодический характер, без интегрирования в системное, комплексное исследование. Задачи исследования заключены в проведении анализа наиболее важных положений ЕС по торговле.

Ключевые слова: торговля, таможенная территория ЕС, Единый Таможенный Тариф, свободное перемещение товаров, общая коммерческая политика, импорт, экспорт.

The publication is fulfilled within the research Project „Domestic trade and consumer cooperatives development in the context of economic integration of the Republic of Moldova in the European Community” (code 15.817.06.28A).

Received 05.11.2016

Accepted 13.12.2016

Published 30.12.2016